

Des de 1987 les integrants de la Xarxa Mundial de Dones pels Drets Reproductius van acordar declarar el **28 de maig** com a **Dia Mundial d'Acció per la Salut de les Dones**, es commemora aquest dia amb el propòsit de reafirmar el dret a la salut com un dret humà al que les dones han d'accedir sense restriccions o exclusions de cap tipus, i durant tot el seu cicle de vida.

El 2005, l'Organització Mundial de la Salut, va dur a terme un estudi sobre la salut de les dones i la violència domèstica contra elles, l'informe posterior afirmava que les dones són víctimes d'actes de violència física, sexual i psíquica en les seves llars, comesos sovint pel seu company íntim, així com en entorns on hi ha conflictes i, en la comunitat, sovint per persones que coneixen. De vegades moren com a conseqüència d'aquesta situació o romanen en entorns insegurs. Els homes, en canvi, solen ser víctimes d'actes de violència perpetrats per desconeguts. Font: García-Moreno, C., Jansen, H., Ellsberg, M., Heise, L., Watts, C., (2005). *WHO Multi-country Study on women's Health and Domestic Violence against Women*. Ginebra: Organització Mundial de la Salut.

No obstant això, no va ser fins a 2009 quan l'OMS va elaborar l'informe *Les dones i la salut. Les dades d'avui, l'agenda de matí*. Aquest informe reunia un conjunt de dades bàsiques sobre la salut de les dones i les nines al llarg de tota la seva vida en diferents parts del món i en diferents grups de població als països. El VIH, les dolències relacionades amb l'embaràs i la tuberculosi eren, i segueixen sent, les principals causes de mort de les dones d'entre 15 i 45 anys al món sencer. No obstant això, a mesura que la dona envellaix, les malalties no transmissibles passen a ser les principals causes de defunció i discapacitat, particularment després dels 45 anys. A tot el món, els atacs cardíacs i ictus, amb freqüència considerats problemes «masculins», són també les dues principals causes de mort de les dones. Com les dones solen presentar símptomes diferents que els homes, les cardiopaties moltes vegades no se'ls diagnostiquen correctament. També tendeixen a patir aquestes malalties més tard que els homes.

Atès que les dones solen viure, de mitjana, entre sis i vuit anys més que els homes, representen una proporció creixent de la població de major edat. Les societats han de preparar-se ja per abordar els problemes de salut i els costos associats amb la tercera edat i preveure els grans canvis socials que es produiran en l'organització del treball, la família i el suport social.

Deia la doctora Margaret Chan en el discurs de presentació del citat informe que, abans d'intervenir davant qualsevol problema de salut, calia fer balanç de la situació perquè *“el que es pot mesurar, es pot fer”* i que [...] **“quan comparem la salut de les dones i els homes, els factors que impedeixen que**

millori la salut de la dona no són de caràcter fonamentalment tècnic o metge. Són de tipus social i polític, i tots dos corren parells [...]”.

En el terreny de la salut pública és més fàcil distribuir medicaments que canviar actituds i comportaments, sobretot comportaments sexuals, o que combatre la discriminació i millorar la situació de la dona, perquè les societats creen relacions de desigualtat i les polítiques en vigor les sustenten.

En aquest sentit, l'Estratègia Mundial actualitzada per a la Salut de la Dona, el nin i l'adolescent 2016-2030 (noti's l'ús sexista del llenguatge), planteja tres objectius fonamentals: Sobreviure, Prosperar i Transformar, que requereixen, per a la seva consecució, l'engegada de múltiples mesures, entre elles un pla de finançament i una promoció de lleis, polítiques i normes que ajudin a superar les barreres mitjançant marcs jurídics propicis. Un enfocament centrat en el que la dona ha de sustentar-se en dos principis rector: la promoció dels drets humans i la igualtat de gènere. **El dret a la salut sexual i reproductiva (SSR) és un dels components del dret a la salut consagrat en l'article 12 del Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals.** La promoció de la igualtat de gènere és fonamental per aconseguir la SSR de totes les dones, això implica reconèixer i tenir en compte la forma en què el poder desigual en les relacions íntimes de les dones i les normes de gènere perjudicials, afecten el seu accés als serveis de salut i les seves experiències amb els mateixos.

Sobre pressupostos i voluntat política a Espanya, n'hi ha prou amb fer una cerca del terme “**finançament**” tant en el Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats com en l'Estratègia Nacional per a l'Eradicació de la Violència contra la dona, en tots dos casos s'obté el mateix resultat: **no es troba**. De les retallades als Pressupostos Generals de l'Estat hem donat bon compte als carrers recentment.

Quantes evidències més hem d'aportar per demostrar que la desigualtat, els rols i les normes de gènere són perjudicials per a la salut de les dones?

Dilluns, 28 de maig de 2018.

**Organización de Mujeres de la Confederación Intersindical
i Secretaria de la Dona STEI Intersindical**